

Opoczno stolicą oberka

„Opoczno stolicą oberka” to wyjątkowe wydarzenie kulturalne, które odbędzie się w dniach 5-8 maja 2016 roku. Celem pierwszej edycji wydarzenia jest określenie ilu pozostało wiejskich muzykantów - Mistrzów muzyki i tańca ludowego oraz czy współczesne społeczeństwo gminy potrzebuje nawiązania do korzeni swojej tożsamości.

Opoczyńskie to region o bardzo bogatej kulturze ludowej i silnie kultywowanej tradycji. Kolejne pokolenia podkreślają przywiązanie do stroju ludowego, pielęgnują przekazywane umiejętności haftu, tkactwa i plastyki obrzędowej. Ponadto jest to obszar słynący z tańców oraz muzyki charakteryzujących się żywością. Jednakże sfera związana z szerszym eksponowaniem tradycyjnej muzyki oraz tańca osłabła. Przez ostatnie dekady zanikały pamięć i uznanie dla Mistrzów, którzy swoje umiejętności czerpali z emocji i radości powstających podczas wspólnego muzykowania.

Poprzez organizację przedsięwzięcia chcemy wyeksponować również osoby, dla których spuścizna kultury tradycyjnej jest inspiracją. Efektowne łączenie tradycji z nowoczesnością możliwe jest dzięki znakomitemu warsztatowi w aspekcie muzyki i tańca oraz bezpośredniej nauce od ostatnich wiejskich muzykantów. Poprzez tę transmisję umiejętności, możliwe jest tworzenie i odtwarzanie muzyki i tańca, którymi niegdyś były wypełnione opoczyńskie izby. Dzięki temu projekt wspiera zjawiska związane ze spuścizną kultury tradycyjnej, przekształceniami i przemianami jej poszczególnych elementów oraz współczesnymi kontekstami ich występowania.

Od czwartku do niedzieli w przestrzeni miejskiej i wiejskiej Gminy Opoczno będą odbywały się warsztaty tańca, zajęcia „Małego Kolberga”, nauka gry na bębenku, spotkania z etnomuzykologami, pokazy filmów, wystawy zdjęć. Czwartek, piątek i sobota będą kończyły się otwartymi pograjkami (odpowiednio: Bukowiec Opoczyński, Różanna, Opoczno). Prócz zespołów silnie inspirujących się muzyką ludową regionu opoczyńskiego, wystąpią rodzime kapele, a także Mistrzowie. Jednakże to swoiste artystyczne spotkanie młodych pokoleń, z osobami dzięki którym przetrwały tradycyjne brzmienia, będzie przede wszystkim spontaniczną zabawą mieszkańców, gości, entuzjastów tradycji ludowej, kapel oraz Mistrzów opoczyńskich oberków.

Przedsięwzięcie dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Wydarzenia towarzyszące Festiwalowi „Opoczno stolicą oberka”

CZWARTEK 05.05.2016

8:00-12:00

Plac Targowy w Opocznie

Muzykowanie na targu

przygrywać będą zespoły:

- Zawołany Skład Weselny oraz Maria Siwiec z Gałek k, Rusinowa. Repertuar kapela czerpie przede wszystkim ze skrzypcowej muzyki pogranicza radomsko - opoczyńskiego, głównie od kajockiego

skrzypka Piotra Gacy.

- Ponadto wystąpi Kapela z Dzielnej w składzie Tadeusz Wijata, Marian Broła, Tadeusz Piekarski oraz gościnnie Jan Kmita.

12:00-14:00

Przedszkole nr 2

Warsztaty „Mały Kolberg”

Kapela Niwińskich poprowadzi zajęcia, które mają na celu pokazanie, w jaki sposób można pracować z małymi dziećmi za pomocą tradycji oraz dlatego tak ważne jest, by rozwijać ich umiejętności od najmłodszych lat. Warsztaty skierowane są do przedszkolank, świetliczanek oraz osób, które pracują z dziećmi i młodzieżą.

Formularz zgłoszeniowy:

<https://docs.google.com/forms/d/1K-Wle3SGCzmbPe2TloROIUiTWgiFMlQt0wnasug9kco/viewform>

17:00-24:00

Świetlica wiejska w Bukowcu Opoczyńskim

Pograjka

Rozpoczynamy warsztatami tańca - oberka, które poprowadzi Czesław Pióro oraz tancerze Maria i Waław Siwcowie z Gałek k. Rusinowa.

Do tańca zagrają:

- Zawołany Skład Weselny,
- Kapela Bińków,
- Kapela z Dzielnej w składzie: Tadeusz Wijata, Marian Broła, Tadeusz Piekarski oraz gościnnie Jan Kmita.

Formularz zgłoszeniowy:

<https://docs.google.com/forms/d/1K-Wle3SGCzmbPe2TloROIUiTWgiFMlQt0wnasug9kco/viewform>

PIĄTEK

09:00-14:00

Świetlica wiejska w Bukowcu Opoczyńskim

Warsztaty animacji kultury

„Daj się wkręcić-wytnij sobie oberka”, zajęcia poprowadzi Edyta Cieślik-Moczek. Warsztaty będą miały charakter działań artystycznych. Odwołamy się do naszych muzycznych i tanecznych doświadczeń, czy też ich braku, ale także podzielimy się wiedzą i przeżyciami. Będziemy chcieli

stworzyć plastyczny zapis oberka.

Formularz zgłoszeniowy:

<https://docs.google.com/forms/d/1K-Wle3SGCzmbPe2TloROIUiTWgiFMlQt0wnasug9kco/viewform>

10:00-14:00

Miejski Dom Kultury

Pokaz filmów o tematyce muzycznej

Zaprezentujemy filmy profesjonalne oraz amatorskie dotyczące muzykantów, zabaw, pogrąjek i wesel z regionu opoczyńskiego. W ramach pokazu zapraszamy na spotkania:

10:00-11:00

Miejski Dom Kultury

"Folklor muzyczny regionu opoczyńskiego"

Spotkanie z etnomuzykologiem Ewą Sławińska Dahlig absolwentką Instytutu Muzykologii na Uniwersytecie Warszawskim. Wykład poświęcony będzie tradycyjnej muzyce opoczyńskiej, wokalne i instrumentalnej w szczególności jej specyfice na tle innych regionów środkowej Polski. Zostaną omówione charakterystyczne dla regionu instrumenty, sposoby gry, repertuar (głównie tańce oparte na rytmach mazurkowych, wśród których króluje oberek), a także repertuar wokalny i jego funkcjonowanie dawniej i dziś. Wykład będzie urozmaicony przykładami muzycznymi oraz licznymi ilustracjami.

11:00-12:00

Miejski Dom Kultury

Muzykanci ludowi i ich rola w krzewieniu kultury muzycznej środowiska wiejskiego

Spotkanie z etnomuzykologiem dr. Janem Łuczowskim oraz pokaz filmów etnograficzno-muzycznych z regionu opoczyńskiego.

12:00-13:00

Miejski Dom Kultury

„Od Babci do wnuczka"

Spotkanie z Sylwestrem Białasem pasjonatem muzyki ludowej, który opowie historię swojej babci Józefy Białas śpiewaczki i twórczyni ludowej. Podczas spotkania zaprezentowane zostaną archiwalne zdjęcia i filmy jakie zachowały się z okresu życia Józefy Białas.

Formularz zgłoszeniowy:

<https://docs.google.com/forms/d/1K-Wle3SGCzmbPe2TloROIUiTWgiFMlQt0wnasug9kco/viewform>

12:00-14:00

Przedszkole nr 4

Warsztaty „Mały Kolberg”

Zajęcia poprowadzi Kapela Niwińskich. Warsztaty mają na celu zaprezentowanie w jaki sposób można przeprowadzać zajęcia z małymi dziećmi. Ukazane zostanie jak ważne jest, aby poprzez tradycję rozwijać ich umiejętności od najmłodszych lat. Warsztaty skierowane są do przedszkolank, świetliczanek oraz osób, które pracują z dziećmi i młodzieżą.

Formularz zgłoszeniowy:

<https://docs.google.com/forms/d/1K-Wle3SGCzmbPe2TloROIUiTWgiFMlQt0wnasug9kco/viewform>

15:00-17:00

Świetlica wiejska w Różannie

Warsztaty animacji kultury

„**Daj się wkręcić- wytnij sobie oberka**” zajęcia poprowadzi Edyta Cieślik - Moczek. Warsztaty będą miały charakter działań artystycznych. Odwołamy się do naszych muzycznych i tanecznych doświadczeń, czy też ich braku, ale także podzielimy się wiedzą i przeżyciami. Będziemy chcieli stworzyć plastyczny zapis oberka.

Formularz zgłoszeniowy:

<https://docs.google.com/forms/d/1K-Wle3SGCzmbPe2TloROIUiTWgiFMlQt0wnasug9kco/viewform>

17:00-24:00

Świetlica Wiejska w Różannie

Pograjka

Rozpoczynamy warsztatami tańca - oberka, które poprowadzi Czesław Pióro oraz tancerze Anna Kopera z Różanny i Jan Sobczyk z Woli Załęznej.

Do tańca zagrają:

- zagrają Katarzyna Zedel i Sekund Hand. Członkinie kapeli muzykują i spiskują wspólnie od 2012 roku. Są uczennicami wiejskich muzykantów, śpiewaków i tancerzy. Szczególnie związane są z tradycjami muzycznymi mikroregionu kajockiego (okolice Przysałowic Małych). Grają i śpiewają melodie od Jana Gacy, Wiesławy Gromadzkiej, braci Adamczyków, śpiewaczek z Gałek Rusinowskich i innych. Zajmują się krzewieniem muzyki tradycyjnej w środowiskach miejskich i wiejskich,
- Radosław Stępień i Gubka Stanisław,

- Czesław Szczepański i Andrzej Kania.

Formularz zgłoszeniowy:

<https://docs.google.com/forms/d/1K-Wle3SGCzmbPe2TloROIUiTWgiFMlQt0wnasug9kco/viewform>

SOBOTA

9:00-12:00

Targowisko Miejskie w Opocznie

Muzyka na bazarku opoczyńskim

Zagrają:

- Kapela od Niechcena , która gra głównie muzykę z okolic Opoczna: oberki, mazurki, polki, fokstroty i walczyki - ponieważ to strony rodzinne skrzypistki. Ich mistrzowie to nieżyjący już niezwykli skrzypkowie z tamtych okolic: Józef Fiderek, Wincenty Firmowski, Władysław Koperkiewicz i Stanisław Kaleta,
- Kapela Opocznianka w składzie Julian Jarzab, Marian Pabianek oraz Andrzej Rożej,
- "Opoczyńskie Świty" w składzie: Zbigniew Nita-śpiw i harmonia, Sylwek Opocza Białas-śpiw, skrzypecki i instrumenta pasterskie.

11:00-14:00

Muzeum Regionalne w Opocznie

Warsztaty gry na bębenu obręczowym

Zajęcia dla początkujących, prowadzone przez Katarzynę Rosik.

W programie:

- wskazówki dotyczące posługiwania się bębniem i pałką,
- nauka gry w wersji podstawowej,
- próba opanowania pierwszych ozdorników,
- omówienie, czym jest tempo rubato w rytmach mazurkowych,
- poznanie zależności między rytmem a melodią mazurka.

Prowadzenie - Katarzyna Rosik. Do warsztatów na skrzypcach zagra Katarzyna Zedel.

Uczestnicy powinni posiadać bębenek lub baraban

Formularz zgłoszeniowy:

<https://docs.google.com/forms/d/1K-Wle3SGCzmbPe2TloROIUiTWgiFMlQt0wnasug9kco/viewform>

12:00-15:00

Miejski Dom Kultury

Pokaz filmów z regionu opoczyńskiego o tematyce muzyki ludowej.

Formularz zgłoszeniowy:

<https://docs.google.com/forms/d/1K-Wle3SGCzmbPe2TloROIUiTWgiFMlQt0wnasug9kco/viewform>

12:00-14:00

Miejska Biblioteka Publiczna

Warsztaty „Mały Kolberg”, które poprowadzi Joanna Gancarczyk i Marcin Lorenc muzycy z zespołu Odpocznó. Zajęcia mają na celu pokazanie, w jaki sposób można pracować z małymi dziećmi za pomocą tradycji oraz dlaczego tak ważne jest, by rozwijać ich umiejętności od najmłodszych lat. Warsztaty skierowane są do przedszkolank, świetliczanek oraz osób, które pracują z dziećmi i młodzieżą.

Formularz zgłoszeniowy:

<https://docs.google.com/forms/d/1K-Wle3SGCzmbPe2TloROIUiTWgiFMlQt0wnasug9kco/viewform>

14.00-16.00

Miejska Biblioteka Publiczna

Warsztaty animacji kultury

„Daj się wkręcić-wytnij sobie oberka” które poprowadzi Edyta Cieślik-Moczek. Warsztaty będą miały charakter działań artystycznych. Odwołamy się do naszych muzycznych i tanecznych doświadczeń, czy też ich braku, ale także podzielimy się wiedzą i przeżyciami. Będziemy chcieli stworzyć plastyczny zapis oberka.

Formularz zgłoszeniowy:

<https://docs.google.com/forms/d/1K-Wle3SGCzmbPe2TloROIUiTWgiFMlQt0wnasug9kco/viewform>

14:00-16:00

Miejski Dom Kultury w Opocznie

Warsztaty kulinarne

Nauka przygotowania i lepienia pierogów według tradycyjnych przepisów naszych babć.

Formularz zgłoszeniowy:

<https://docs.google.com/forms/d/1K-Wle3SGCzmbPe2TloROIUiTWgiFMlQt0wnasug9kco/viewform>

17:00-24:00

Miejski Dom Kultury w Opocznie

Pograjka

Rozpoczynamy warsztatami tańca - oberka, które poprowadzi Czesław Pióro oraz tancerze Janina Wolowska i Jan Sobczyk z Woli Załężnej na której zagrają:

- Od poczo gościnnie ze Stanisławem Wolskim,
- Rodzinna kapela Kosylaków z Brzustowa,
- Kapela od Niechcienia,
- Kapela w składzie: Radosław Biniek, Roman Wojciechowski i Bogdan Lipski,
- gościnnie zagra Piotr Gaca.

Formularz zgłoszeniowy:

<https://docs.google.com/forms/d/1K-Wle3SGCzmbPe2TloROIUiTWgiFMlQt0wnasug9kco/viewform>

NIEDZIELA

11:00-16:00

Świetlica Wiejska w Bielowicach

Warsztaty bibułki, haftu i wycinanki

Warsztaty plastyki obrzędowej (bibułka), wycinanki i haftu, poprowadzą twórczynie ludowe z Bielowic: Bożena Dulinkiewicz, Marianna Rzepka, Zofia Pacan. Uczestnicy zajęć poznają charakterystyczne wzory dla regionu opoczyńskiego.

Formularz zgłoszeniowy:

<https://docs.google.com/forms/d/1K-Wle3SGCzmbPe2TloROIUiTWgiFMlQt0wnasug9kco/viewform>

14:00-15:00

Świetlica Wiejska w Bielowicach

Spotkanie z etnomuzykologiem dr. Janem Łuczowskim

Dlaczego Opoczno zasługuje na miano stolicy oberka? Na to i wiele innych pytań dotyczących regionu opoczyńskiego odpowie wieloletni dyrektor muzeum regionalnego.

Formularz zgłoszeniowy:

<https://docs.google.com/forms/d/1K-Wle3SGCzmbPe2TloROIUiTWgiFMlQt0wnasug9kco/viewform>

Podczas wszystkich dni festiwalu zapraszamy do zwiedzania wystawy fotograficznej w Miejskim Domu Kultury w Opocznie.

Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Andrzej Śliwka
Urząd Miejski w Opocznie